

ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ.

(ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΗ ΚΑΤΑ ΒΑΣΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗΝ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΟΜΕΝΗ ΥΠΟ Δ. ΑΝΣΕΛΜΟΥ.)

Ἀριθ. 7.

1838.

(Ἀπριλίον.)

ΠΕΡΙΔΗΨΙΣ ΤΩΝ ΕΜΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ.

ΧΗΜΕΙΑ. Περί ὀξέων.— ΙΣΤΟΡΙΑ. Περί τοῦ μεσαιῶνος.— ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ. Ἀτμίζουσαι.—
ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ. Τυροποιία εἰς Σκωτίαν.— ΥΓΙΕΙΝΗ. Περί λουτρῶν.— ΗΘΙΚΗ.
Περί χρήσεως χρόνου.— ΔΙΑΦΟΡΑ. Περί τῆς θήρας παρὰ τοῖς ἀρχαίοις — Νέα ἐφευρέσεις.

Χ Η Μ Ε Ι Α.

Περί Ὄξεων.

Εἰς τὴν οἰκονομίαν δὲν γνωρίζομεν εἰμὴ δύο ὀξέα εἶτε ὀξινὰ σώματα
δηλ. τὸ ὄξος κυρίως λεγόμενον, καὶ τὸ λειμώνιον καὶ τὰ μεταχειριζόμεθα
ὡς τοιαῦτα. Ἄλλ' ἡ χημεία ἀνεκάλυψε καὶ ἄλλα διάφορα εἰς τὴν φύσιν, σύν-
θετα ὅλα ἀπὸ ἐν ἡ δύο ἀπλᾶ σώματα καὶ ἀπὸ ὀξυγόνον, τὸ ε. μέρος δηλ. ἐκείνο
τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος, τὸ ὁποῖον τὸν καθιστᾷ ζωτικὸν καὶ ἀρμόδιον εἰς
τὴν ἀναπνοὴν, ἢ καὶ ἀπὸ ὑδρογόνου, ἄλλο εἶδος ἀέρος λεπτοτάτου, ὁ ὁ-
ποῖος ἐμβαίνει ὡς 2/3 εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ ὕδατος, ἐν ᾧ ὁ ὀξυγόνος ἐμ-
βαίνει μόνον ὡς 1/3.

Τὰ ὀξέα αὐτὰ ἔχουσιν ὡς κοινὴν ιδιότητα πρῶτον τὴν ὀξινήν γεῦσιν,
δεύτερον τὸ νὰ κοκκινίζουσιν ὅλα τὰ πορφυρᾶ χρώματα, τρίτον τὸ νὰ συν-
άπτωνται μὲ μεταλλικὰς βάσεις, καὶ νὰ σχηματίζουσιν ἅλατα.

Τὸ ἀνθρακικὸν ὀξὺν σύνθετον ἀπὸ ἀνθρακα καὶ ὀξυγόνον εὐρίσκεται αὐ-
τόματον εἰς τὴν φύσιν. Πλησίον τῆς Νεαπόλεως ὑπάρχει σπήλαιον, ὅπου
ἀναδίδεται τὸ ὀξὺ τοῦτο εἰς εἶδος ἀέρος καὶ ὅλα τὰ χαμηλὰ ζῶα, καθὼς
οἱ σκύλοι, ὅσοι ἐμβαίνουσιν ἐκεῖ, πνίγονται εἶτε ἀποθνήσκουσιν ἀπὸ ἀσφυ-
ξίαν. Ὁ ἀήρ αὐτὸς γεννᾶται καὶ εἰς τὴν θράσιν τοῦ οἴνου ὅθεν πολλοὶ ἀν-
θρωποι πίπτουσι νεκροὶ αἰφνηδῶς ὅταν ἐμβαίνωσιν εἰς ὑπόγεια, ὅπου θρά-
ζει ὁ οἶνος εἰς πολλὰ βαρέλια, καὶ ὅπου δὲν κυκλοφορεῖ ἀήρ ἀτμοσφαιρι-
κός. Εἰς τοιαύτας περιστάσεις οἱ φρόνιμοι πρὶν προχωρήσωσι, φέρουσιν εἰς

τάς χείρας καλάμιον ἢ ραβδίον, εἰς τὴν ἄκραν τοῦ ὑποίου ἔχουσι κολλημένον κηρίον· ἐπειδὴ ἂν τοῦτο ἀνάπτῃ ἐντὸς τοῦ ὑπογείου, ἢ ἀπλῶς τῆς ἀποθήκης τοῦ οἴνου, συμπεραίνουσιν ὅτι ὁ ἀνθρακικὸς ἀήρ ἢ δὲν ὑπάρχει τελείως, ἢ εἰς πολλὰ μικρὰν ποσότητα· ὡς ἐμβαίνουν ἀφόβως. Ἐξ ἐναντίας δὲ μακρύνονται ὅταν τὸ ἀναμύμενον κηρίον σβέννῃ.

Ὁ ἀήρ αὐτὸς ἐκβαίνει πᾶσαν στιγμὴν ἀπὸ τοὺς πνεύμονας τῶν ζώων καὶ μολύνει τὴν ἀτμοσφαῖραν. Ὅθεν ὅπου ἀναπνεύουσι συναθροισμένα πολλὰ ζῶα ἢ πολλοὶ ἄνθρωποι καθὼς οἱ σταῦλοι, τὰ θέατρα, αἱ ἐκκλησίαι, ὅταν οἱ τόποι οὗτοι τύχῃσι περιωρισμένοι καὶ δὲν ἀερίζονται ἀρκετὰ ἔξωθεν, ἐκεῖ κινδυνεύει ὅστις μένει πολὺ καὶ ὅστις ἐμβαίνει. Ἐπειδὴ πίπτει μὲ λειποθυμίαν, μὲ κεφαλόπονον, μὲ ἔμετον, ἐνίοτε δὲ καὶ ἀναίσθητος.

Τὸ αὐτὸ δὲ τοῦτο συμβαίνει καὶ εἰς τὰ κλειστά μέρη ἢ δωμάτια, ὅπου καίουσι ξύλα εἴτε ἀνθρακας (κάρβουνα)· ὅθεν τὸν χειμῶνα εἰς τὰς μεγάλας πόλεις πολλοὶ πτωχοὶ εὐρίσκονται νεκροὶ τὸ πρωὶ διὰ τὴν κακὴν συνήθειαν τὴν ὁποίαν ἔχουσι νὰ θερμαίνονται εἰς μικρὰ καὶ ἀναέριστα μέρη μὲ πύρρανα εἴτε μαγκάλια ἐπειδὴ εἰς τὴν πυρεστίνην τὸ κακὸν τοῦτο δὲν ἀκολουθεῖ· διότι ὁ ζεσταμένος ἀήρ ἀναβαίνει εἰς τὴν καπνοδόχην καὶ νέος ἄλλος ἔρχεται ἀπὸ τὰ ἀραιώματα τῶν θυρῶν καὶ θυρίδων ἢ καὶ ἀπ' αὐτὴν τὴν καπνοδόχην διὰ νὰ καταλάβῃ τὸν τόπον του. Τὸ ἀνθρακικὸν ὄξύ τοῦτο εὐρίσκεται εἰς τὰ ὄξυνά μεταλλικὰ ὕδατα, εἰς τὸν ζύθον καὶ τὸν ἡδύτατον καμπανιακὸν (σαμπάνια) οἶνον τῆς Γαλλίας, ὁ ὁποῖος ἔξ ἀιτίας τοῦ ἀέρος τούτου γερμίζει ἀπὸ φουσαλίδας (φουσκας) εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ποτηρίου. Εἶναι δὲ κατὰ τοὺς ἰατροὺς ἀξιόλογον διουρητικόν.

Τὸ θεϊκὸν ὄξύ: σύνθετον ἀπὸ ὄξυγόνου καὶ θειάφιου ἔχει σύστασιν ἐλαίου καθαροῦ, ἐξάπτεται δηλ. θερμαίνεται πολὺ ὅταν ἐνωθῇ μὲ ὕδωρ· καίει τὸ δέρμα τῶν ζώων, καὶ τὰς φυτικὰς ὕλας ὄλας, ξύλα, παμβάκιον, λινάριον κτλ. καὶ μαυρίζει εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν ἐκτιθέμενον εἰς πολὺν καιρὸν, τοῦλάχιστον κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν.

Χρησιμεύει πολὺ εἰς τὴν χημείαν καὶ εἰς ὄλας τὰς τέχνας. Οἱ βυρσοδέψαι τὸ μεταχειρίζονται διὰ νὰ φουσκώσωσι τὰ δέρματα· ὁμοίως δὲ καὶ οἱ γναφεῖς (λευκασταὶ) καὶ οἱ βαφεῖς καὶ ἄλλοι ἄπειροι τεχνίται εἰς ἀπείρους χρείας.

Νιτρικὸν ὄξύ: σύνθετον ἀπὸ ἄζωτου, ὅστις ἐμβαίνει εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ ἀέρος ὡς τὰ 4/5 καὶ ὄξυγόνου· καίει καὶ αὐτὸ ὁμοίως τὸ δέρμα· εἶναι τὸ δυνατότατον φαρμάκιον· τὸ μεταχειρίζονται διὰ νὰ ἀναλύσωσι τὰ μέτα-

λα· μὲ αὐτὸ χαράττουσι τὸν χαλκόν, τὸν χάλυβα κτλ. καὶ σχεδιάζουσι διάφορα σχήματα ἐπάνω.

Φθορικὸν ὄξύ: τὸ διαβρωτικώτατον ὄλων τῶν ἄλλων· κατατρώγει μάλιστα καὶ διαλύει τὸν ὕλον· ὅθεν τὸν μεταχειρίζονται διὰ νὰ γράψωσι διάφορα πράγματα εἰς αὐτόν.

Υδροχλωρικὸν ὄξύ: ἐνωμένον μὲ τὸ νιτρικὸν συνιστᾷ τὸ λεγόμενον βασιλικὸν ὕδωρ, τὸ ὁποῖον διαλύει τὸν χρυσόν.

Καλὸν νομίζομεν νὰ εἴπωμεν ἐνταῦθα ὅτι ἄριστον ὄξος ἐκβάλλεται σήμερον εἰς τὴν Εὐρώπην ἀπὸ τὰ διασταλαζόμενα ξύλα ἐντὸς κλεισμένων ἀγγείων, ὥστε ἀπὸ 1 μέτρον κυβικὸν ξύλων λαμβάνουσιν 100 λίτρας ὄξος περίπου, 35 χιλιόμετρα ἀνθρακος καὶ 25 ὡς 30 πισσελαίου.

ἔχουσι δὲ ὄξινὴν ὕλην, τὴν ὁποίαν εὐκόλως χωρίζουσιν οἱ χημικοὶ, διάφορα ὀπωρικά, καθὼς τὰ φραγκοστάφυλα, τὰ συκάμιννα (μοῦρα), τὰ μῆλα κτλ. (2)

Ι Σ Τ Ο Ρ Ι Α .

Περὶ τοῦ μεσαιῶνος.

Ἀδίκως καὶ ἀπερισκέπτως πολλοὶ θεωροῦσιν ὡς ἐποχὴν ἀμαθείας τὸν μεσαιῶνα δηλ. τοὺς μεταξὺ τοῦ Ἑλληνορωμαϊκοῦ καὶ τοῦ νεωτέρου πολιτισμοῦ μεσολαβήσαντας χρόνους, οἱ ὁποῖοι ἄρχισαν ἀπὸ τὴν εἰσβολὴν τῶν Γερμανικῶν ἐθνῶν εἰς τὴν Γαλλίαν κατὰ τὸ 406 ἀπὸ Χ. ἕως τῆς ἀνακαλύψεως τῆς Ἀμερικῆς κατὰ τὸ 1492. Ἐπειδὴ ἰδοὺ ἐν συνόψει πόσας πολυτίμους ἐφευρέσεις χρεωστοῦμεν εἰς τὸν μεσαιῶνα.

ἀπὸ Χ.

- 536 Πρῶτον κατεστάθησαν μεταξουργεῖα εἰς Κωνσταντινούπολιν.
- 615 ἄρχισαν νὰ μεταχειρίζονται σήμαντρα εἴτε κώδωνας εἰς τὰς ἐκκλησίας— νὰ σπεῖρωσι τὸ χούμελι, μὲ τὸ ὁποῖον γίνεται ὁ ζύθος— νὰ γράψωσι μὲ τὰ πτερὰ (κονδύλια.)
- 650 Ἄρχισαν τὰ συναλλαγματικὰ πανηγύρια εἰς τὴν Γαλλίαν— ἐφευρέθησαν οἱ ἀνεμόμυλοι ἀπὸ τοὺς Ἀραβας.
- 667 Ἐφευρέθη ἀπὸ τὸν Καλλίνικον τὸ ὑγρὸν πῦρ, μὲ τὸ ὁποῖον ἔκαυσαν οἱ Βυζαντινοὶ τοὺς σόλους τῶν ἐχθρῶν, ἐπειδὴ ἔκαθεν εἰς τὸ ὕδωρ.
- 750 Ἐφευρέσεις τῆς κατασκευῆς τοῦ χαρτίου ἀπὸ παμβάκιον. (1)

(1) Μανθάνομεν ἀπὸ τὰς ἐφημερίδας ὅτι αἱ ἐν Πιρισιεῖς Μογγολφεῖραι μεταχειρίζονται ἀπὸ τίνος ἀντι δακῶν ξύλα πρὸς χαρτοποιίαν.

- 752 Ἐφευρέσεις τῶν Περσικῶν ταπήτων καὶ τῶν ὥρολογίων.
- 800 Πρόδος τῆς γεωργίας τῶν ἀγρῶν καὶ κήπων κατὰ τὴν Γερμανίαν— κατασκευὴ τῶν πρώτων ἠχητικῶν ὥρολογίων— ἀνακάλυψις τῶν μεταλλείων τοῦ Hariz— ἐφευρέσεις τῶν γραφικῶν μύλων— κατασκευὴ τῶν μεθυστικῶν ποτῶν ἀπὸ τοῦ Μαύρου.
- 822 Ἐφευρέσεις τῆς τοπογραφίας εἰς τὴν Κίαν.
- 939 Σύστασις ἐργαστηρίων μαλλίνων καὶ λινῶν ὑφασμάτων εἰς τὴν Φλάνδριαν.
960. Οἱ ἀραβικοὶ χαρακτῆρες (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) πρῶτον εἰσήχθησαν εἰς τὴν Γαλίαν ἀπὸ τοῦ Σαρακηνοῦ τῆς Ἰσπανίας— ἐφευρέσεις τοῦ ἄμβικου, εἴτε ἀλαμβίκου (διασταλακτηρίου) ἀπὸ τὸν Giaber.
- 1121 Εἰσαγωγή τῶν σακχαροκαλάμων εἰς Σικελίαν— ἐφευρέσεις τοῦ πολογνώμονος εἴτε τῆς ναυτικῆς πυξίδος (βούσσολα).
- 1124 Ἐφευρέσεις τῶν μουσικῶν διαγραμμάτων.
- 1165 Ἐφευρέσεις τῶν ὑδροπυλῶν.
- 1170 Ἐφευρέσεις τοῦ χαρτίου ἀπὸ ῥάκη.
- 1181 Ἐφευρέσεις τῶν συναλλαγματικῶν ἀπὸ τοῦ Ἑβραίου.
- 1200 Χρῆσις τοῦ πόλογνώμονος εἰς τὴν ναυτικήν.
- 1232 Ἐφευρέσεις τῆς πυροκόνεως ἀπὸ τοῦ Κινέζου.
- 1296 Ἐφευρέσεις τῶν διόπτρων— (ὀμματουᾶλια).
- 1310 Ἐφευρέσεις τῶν καπνοδοχῶν.
- 1320 Ἐφευρέσεις τῆς πυροκόνεως εἰς τὴν Εὐρώπην ἀπὸ τὸν Royer Bacon. Οἱ Κινέζοι καὶ Μκῦροι τὴν μεταχειρίζοντο ἤδη πρὸ πολλοῦ.
- 1338 Ἐφευρέσεις τῶν πυροβόλων καὶ τοῦ χωνευτηρίου τῶν σφαιροβόλων (κανονίων)
- 1346 Ἐφευρέσεις τῶν καθρεπτῶν— πρῶτον τότε εἰς τὴν μάχην τοῦ Cregy οἱ Ἄγγλοι μετεχειρίσθησαν σφαιροβόλα.
- 1357 Πρώτη χρῆσις τῶν γαιανθράκων εἰς τὴν Ἀγγλίαν.
- 1360 Ἐφευρέσεις τῶν κρυσταλίνων καθρεπτῶν ἀπὸ τοῦ Ἐνετοῦ.— σύστασις λοιμοκαθαρητῶν— Ἐφευρέσεις τῶν ἀερεκβόλων (fusil à vent.)
- 1391 Ἐφευρέσεις τῶν χαρτίων τοῦ παιγνιδίου.
- 1400 Ἐφευρέσεις τῆς πόλυγωνίου τομῆς τοῦ ἀδάμαντος.
- 1412 Πρῶτον μεταφέρεται ὁ καφῆς ἀπὸ τὴν Ἀραβίαν εἰς τὴν Περσίαν.

- 1459 Ὁ Faust καὶ Guttemberg ἐφευρίσκουσι τὴν τυπογραφίαν· Ὁ Schæffer τὴν τελειοποιεῖ.
- 1458 Ἐφευρέσεις τῆς ἐγγλυφῆς ἐπὶ χαλκοῦ μὲ γλυφίδα καὶ νιτρικὸν ὀξύ.
- 1462 Πρώτη τυπογραφία ἐν Παρισίοις.
- 1470 Μεταξωτῶν ἐργαστήριον εἰς τὴν Γαλίαν— ἔκδοσις τῶν πρώτων μνηολογίων.
- 1492 Ἀνακάλυψις τῆς Ἀμερικῆς ἀπὸ τὸν Χριστόφορον Κολόμβον. (3)

Γ Ε Ω Γ Ρ Α Φ Ι Α.

Περὶ τῆς Ὀλλανδίας.

Μεταξὺ τῶν πόλεων τῆς πλουσίας ταύτης καὶ διὰ τὸ ἐμπόριον καὶ διὰ τὴν βιομηχανίαν χώρας εἶδομεν πρώτην τὴν Οὐτρέκ, ἣτις ἔχει διεξοδικώτατον περίπατον περικυκλωμένον ἀπὸ πολλοὺς στίχους ὑψηλῶν δένδρων μεταξὺ τῶν ὁποίων περιδιαβάξουσιν οἱ ἄνθρωποι. Αἱ γυναῖκες ἐκεῖ φέρουσιν εἰς τὴν κεφαλὴν πέτασον ἴσῃσον πλατύν, ὅσον σχεδὸν τὸ ἴσυνηθες σκιαδίον, ὑπεστρωμένον μὲ μεταξωτῶν ἢ λινόποικilon ὑφασμα, ἐξ ἐναντίας δὲ οἱ ἄνδρες φέρουσι πίλους χωρὶς σχεδὸν περιθώρια· ἀλλὰ καὶ ἡ λοιπὴ ἐνδυμασία τῶν γυναικῶν φαίνεται περιέργως, ἐπειδὴ συνίσταται εἰς ἱμάτια στενά, καὶ ἐπενδύτην κοντὸν διαφόρων χρωμάτων· τὰ πέδιλά των εἶναι κίτρινα ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, αἱ δὲ περικνημίδες κυαναὶ ἢ φαιαί. Οἱ ἄνδρες ὅλοι κρατοῦσι καπνοσύριγγα εἰς τὸ στόμα, οἱ δὲ πλούσιοι διακρίνονται ἀπὸ τὰ ἀργυρᾶ κομβία τοῦ φορέματός.

Ὁ τόπος ὅλος διακόπτεται ἀπὸ διώρυγας· ἦτο δὲ ἄλλοτε ἔλος διεξοδικόν, τὸ ὁποῖον ἡ φιλοπονία τῶν ἀνθρώπων κατώρθωσε νὰ ξηράνη καὶ νὰ καταστήσῃ μάλιστα εὐκαρπον. Εἰς πολλὰ μέρη τὸ ἔδαφος εἶναι χαμηλότερον παρὰ τὴν θάλασσαν· ὅθεν τὰ ὕδατα ἤθελον πνίξει τοὺς κατοίκους ἂν δὲν ἀνεχαιτίζοντο ἀπὸ προχώματα, εἶδος παχέων τοίχων, οἱ ὅποιοι κρατοῦσι τὴν θάλασσαν εἰς τὰ ὄριά της. Συνέβη ὅμως πολλάκις ἡ ὄρμη τῶν κυμάτων νὰ κατακλύσῃ τὸν τόπον· ὅθεν 72 χωρία ἐσκεπάσθησαν ὅλα ἀπὸ τοὺς κατακλυσμούς τούτους.

Ἀπὸ τὸ Οὐτρέκ μεταβαίνει ὁ περιηγητὴς εἰς τὸ Ἀμστελόδομον ἢ διὰ ξηρᾶς εἰς ἀμάξιον, ἢ διὰ τοῦ ὕδατος εἰς ἐφόλια (λέμβους), τὰ ὁποῖα ὄταν ὁ ἄνεμος τύχῃ ἐναντίος βυμουλκοῦνται ἀπὸ ἵππους.

Λέγεται ὅτι ἡ μεγάλη κατάχρησις τοῦ καπνοῦ τόσον συνήθης εἰς τὴν Ὀλλανδίαν προέρχεται ἀπ' αὐτὴν τὴν ὑγρασίαν τοῦ κλίματος, καὶ ὅτι συν-

τελεί εις τὴν ὑγείαν· ἀλλ' αἱ γυναῖκες ἂν καὶ δὲν καπνίζωσι, φαίνονται ὁμως ἰκανῶς εὐρωστοί.

Αἱ πλεοτέραι οἰκίαι τοῦ Ἀμστελοδάμου ἔχουσιν ὑπόγειον δάπεδον, τὸ ὁποῖον χρησιμεύει εἰς μαγειρεῖον καὶ διαφόρους οἰκονομικὰς χρείας.— Εἶναι δὲ σκεπασμένα μετὰ τετραγώνους ὀπτὰς πλίνθους, τὰ δὲ δωμάτια ἐστρωμένα μετὰ μάρμαρα καὶ διὰ τοῦτο ψυχρότερα.

Αἱ γυναῖκες τῆς Ὀλλανδίας ὑπερβαίνουναι τὰς λοιπὰς ὄλας τοῦ κόσμου κατὰ τὴν καθαριότητα· ἐπειδὴ πλύνουσι, σφουγγαρίζουσι καὶ στιλβόουσι ὄχι μόνον τὸ ἐσωτερικόν, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐξωτερικόν τῆς οἰκίας· τὰς ἀναγκάζει δὲ εἰς τοῦτο βέβαια καὶ ἡ ὑπερβολικὴ ὑγρασία τῆς ἀτμοσφαιρας.

Εἶναι περίφημος ἡ πηλιὸν τοῦ Ἀμστελοδάμου κωμόπολις λεγομένη Βροέκ· ἐπειδὴ ἔχει ὄλους τοὺς δρόμους ἐστρωμένους μετὰ πλίνθους (τοῦβλα) σιλπνάς διαφόρων χρωμάτων, τὰς ὁποίας τρίβουσιν ὡς ἂν εἰς δωμάτιον.— Κάνεν ἀμάξιον δὲν διαβαίνει ἐκεῖθεν διὰ νὰ μὴ τὰς ρυτίωσι, ἢ ἀνοίξῃ κάμιαν τρύπαν. Αἱ οἰκίαι εἶναι ἐξωτερικῶς ποικιλόχροαι, ἡ δὲ σέγη σκεπάζεται ἀπὸ λαμπρὰς πλίνθους, τὸ δὲ δάπεδον τοῦ δωματίου ἀπὸ ποικιλόχροα μάρμαρα. Ὅλαι ἔχουσι δύο κήπους τὸν μὲν εἰς τὰ ἔμπροσθεν, τὸν δὲ εἰς τὰ ὀπισθεν, ὅπου ἔλεπει τις ἄνθη, καὶ δοχεῖα τῆς Κίνας, καὶ σπῆλαια κατὰ στρογγύλα ἀπὸ κογγύλια καὶ δένδρα ψαλιδισμένα κατὰ διάφορα σχήματα. Πρὸς δὲ τούτοις καὶ πολυετῆ ἢ γελοῖα ζωγραφήματα, οἷον λύκους κοκκίνους, τίγρεις κυανὰς, ἀλώπεκας πρασίνας, δασύποδας κιτρίνους, καὶ λευκοὺς κόρακας. Αἱ γυναῖκες ποτὲ δὲν μακρύνονται ἀπὸ τὸν τόπον των, καὶ ἂν ποτε συμβῆ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸ Ἀμστολόδαμον, κινδυνεύει νὰ μείνῃ ἀνύπανδρος.

Εἰς πᾶσαν οἰκίαν τοῦ Βροέκ εἶναι μία θύρα, ἣτις μόνον εἰς δύο περιπτώσεις ἀνοίγει δηλ. εἰς τὸν γάμον καὶ εἰς τὸν θάνατον! Ἐκεῖ δὲν εἶναι πτωχοὶ καὶ πλοῦσιοι ἀλλ' ὄλοι ζῶσιν εὐχάριστοι καὶ ἀνετοί· ὅθεν δὲν φαίνεται ποῦποτε ἐπαίτης.

Ὅταν ὁ ἄνεμος πνέῃ σφοδρῶς ἀπὸ τὴν θάλασσαν τὰ ὕδατα τοῦ Ζουβδερσὲ ὑψοῦμενα ὡς βουνὰ ἐπαπειλοῦσι νὰ κατακλύσωσι τὴν πόλιν Μεδεμβλικ, ἣτις εἶναι χαμηλοτέρα, ἐμποδίζουσι δὲ εἰ Ὀλλανδοὶ τὸν κατακλυσμὸν τοῦτον μετὰ μεγάλα πανία διπλωμένα εἰς τέσσαρα.

Δυσκόλως δύναται τις νὰ φαντασθῇ πόσον οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ εἶναι ἐπιμόνοι καὶ φιλόπονοι· σπανίως μεταξὺ αὐτῶν εὐρίσκεις ἕνα ὄκνηρόν· ὄλοι εἶναι ἐνδοσχολημένοι.— Εἰς τὸ Suardam ἐμετρήσαμεν 300 μύλους κί-

νοῦντας πριόνια, τὰ ὁποῖα κόπτουσι τὰ ξύλα εἰς σανίδας διαφόρων διαμέτρων διὰ τὴν ναυπηγίαν. Ἐκεῖ ὁ μέγας Πέτρος αὐτοκράτωρ τῆς Ῥωσσίας ἐνεδύθη ναυπηγοῦ φόρεμα καὶ ἔμαθε τὴν ναυπηγίαν, ἄγνωστον ὡς τότε εἰς τὸ βασίλειόν του.

Εἰς κἀνενα τόπον ἢ γεωργία καὶ μάλιστα ἡ κηπουρικὴ δὲν ἀκμάζει τόσον ὅσον εἰς τὴν Ὀλλανδίαν· ὅθεν τὰ ἄνθη τῆς ἀγοράζονται θαυρύτιμα εἰς τὴν Εὐρώπην.

Τὸ Ἀμστελόδαμον ἔχει πολλὰ δημόσια καταστήματα, εἰς ὧν ἐθαυμάσαμεν μάλιστα τὸ συναλλαγματῆριον, ὅπου συνέρχονται ὡς 6 χιλιάδες ἄνθρωποι διὰ ὑποθέσεις ἐμπορικὰς, τὰ νοσοκομεῖα, τοὺς πύργους κτλ. Ὁ λιμὴν τῆς πόλεως ταύτης εἶναι ὁ εὐρυχωρότατος καὶ ἀσφαλέςτατος τῆς οἰκουμένης, ὅθεν συνορμίζονται πανταχόθεν πάμπολλα καθ' ἡμέραν πλοῖα· ἀλλὰ δὲν ἔχει ἰκανὸν βάθος, ὅθεν τὰ σύρουσι μετὰ μηχανὰς εἰς τὸ πέλαιος.

Πρὸς βορρᾶν τοῦ Ἀμστελοδάμου εὐρίσκειται περίβολος ἀνίκων μέρος μὲν εἰς τὴν ναυαρχίαν· μέρος δὲ εἰς τὴν ὀνομαστήν Ἰνδικὴν ἔταιρείααν, ὅπου ναυπηγοῦνται πλοῖα διαφόρου μεγέθους, καὶ περιέχων πλῆθος ἐργαστηρίων ναυτικῶν, καὶ ἀποθήκας γεμάτας ἀπὸ σωρῶν μοσχοκαρύων, κινναμώμου (καβέλας) καὶ μοσχοκαρπίων.

Οἱ Ὀλλανδοὶ σέβονται τὸν τρόπον τινὰ τοὺς πελαργούς ὡς ὠφελίμους εἰς τὴν ὑγρὰν χώραν των· καθότι κατατρώγουσι τοὺς βατράχους, τοὺς φρύγανους, τοὺς ὄφεις κτλ. οἱ ὁποῖοι γεννῶνται ἐκεῖ παμπληθῶς. Λέγεται ὅτι τὰ τέκνα τῶν γερόντων, οἱ ὁποῖοι δὲν δύνανται πλέον νὰ πετάξωσι περιποιῶνται τόσον τοὺς γονεῖς των, ὥστε τοὺς τρέφουσι μετὰ πολλὴν ἐπιμέλειαν, εὐτρεπίζουσι τὴν φωνὴν εἰς τρόπον ὥστε νὰ αἰσθάνωνται ὅσῳ δυνατόν ὀλιγότερον βάρος, χρείας δὲ δουλείας τοὺς βασάζουσι καὶ εἰς τοὺς ὄμους των.

Τὸ ἐμπόριον τῶν Ὀλλανδῶν δὲν συνίσταται μόνον εἰς τὰ ἐντόπια προϊόντα, τὸ βούτυρον καὶ τὸ τυρίον, ἀλλ' εἰς ὄλα τὰ ἀγώγιμα, ὅσα ἐρχόμενα ἀπὸ διάφορα μέρη τῆς γῆς ἀπορριβάζονται εἰς τὸν τόπον των δηλ. χρυσόν, μαργαρίτας, ἀδάμαντας, χαλκόν, ἐλεφάντινον, ἀρώματα κτλ. τὰ ὁποῖα ἀναλλάσσουσι μετὰ ναυπηγικὰ ξύλα καὶ ἄλλα εἶδη. (3)

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ.

Ἄτιμάμαζαι.

• Ἡ προοδευτικωτάτη ἐφεύρεσις μετὰ τὴν τυπογραφίαν, ἔλεγεν ἐσχάτως,

πολιτικός τις τῆς Γαλλίας ἐνώπιον τῆς Βουλῆς, εἶναι ἀναμφισβητήτως αἱ Ἀτμάμαξαι. • Εἶναι γνωστὸν ὅτι οἱ σιδηροὶ δρόμοι ἀφαιρέταντες σχεδὸν τὰς ἀποστάσεις, συνδέσαντες τὰ ἔθνη, εὐκολύναντες τὴν ἐπιμιξίαν καὶ τὴν κοινωνίαν, συνετέλεσαν τὰ μέγιστα εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐμπορίου, εἰς τὴν διάδοσιν τῶν φώτων, εἰς τῆς βιομηχανίας τὴν τελειοποίησιν, καὶ ὅτι τὰ μᾶλλον πεπολιτισμένα ἔθνη θεωροῦν αὐτοὺς ὡς ἐν τῶν δραστηριωτέρων τῆς ὑλικῆς εὐτυχίας τῶν νεύρων. Σιδηροὶ δρόμοι ἐφαρμολογούμενοι εἰς τὴν Ἑλλάδα ἤθελον καταστήσει τὰς μεσογειοτέρας πόλεις σχεδὸν παραλίους, ἤθελον μεταφέρει τὰ προϊόντα ἀπὸ τῶν ἐνδοτέρων τῆς Πελοποννήσου καὶ Στερεᾶς εἰς τοὺς λιμένας ἐντὺς ὀλίγων ὥρων μόνον καὶ μὲ ὀλιγότατα ἐξοδα, ἤθελον ἐνώσει τὰς δύο θαλάσσας, τὴν Κορινθιακὴν καὶ τὴν Σαρωνικὴν, καὶ ἤθελον καταστήσει τὸν Ἰσθμὸν πλούσιον ταμεῖον διαμετακομίσεως τοῦ ἐμπορίου τῆς ἀνατολῆς καὶ τῆς δύσεως.

Ἄλλ' ἡ μεγίστη δυσκολία πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ ἀτιμήτου τούτου δωρηματος τῆς ἀνθρωπίνου εὐφροσύνης εἶναι τὸ πολυδάπανον τῆς κατασκευῆς καὶ διατηρήσεως τῶν σιδηρῶν δρόμων, ἀπαιτούντων 600000 φράγκων περίπου πρὸς περῶσιν γραμμῆς μιᾶς ὥρας μόνον. Ἡ δαπάνη αὕτη εἶναι τοσοῦτον ὑπέρογκος ὥστε εἰς πολλὰ μέρη πολλῶ ὀλιθιώτερα καὶ εἰς ἀνωτέραν προόδου βαθμίδα ἰστάμενα ἀπὸ τὴν Ἑλλάδα, εἰς τὴν Γερμανίαν σχεδὸν ὅλην π. χ. ἡ σύστασις τῶν σιδηρῶν δρόμων δὲν ἐπραγματοποιήθη ἀκόμη. Σιδηρᾶ ὁδοὺ δὲν δύναται, ὡς γνωστὸν, νὰ κατασκευασθῆ εἰμὴ ἐπὶ ἐντελῶς ἐπιπέδου ἐδάφους· διὰ τοῦτο τὰ μὲν ὄρη διασχίζει καὶ διέρχεται ἐντὸς τῶν σπλάγχων τῶν εἰς ὑπογίους διόδους, ὅπου δὲ παρουσιάζονται κοιλάδες, ἀνάγκη νὰ ὑψώνωνται χῶματα καὶ τείχη διὰ νὰ διαβῆ ἡ σιδηρᾶ ὁδὸς ἐπ' αὐτῶν. Ἐκτὸς τούτου τὸ ἐπὶ ἐκάστου τροχοῦ τῆς ἀτμάμαξης ἐπιβαρύνον ἄχθος πρέπει νὰ εἶναι ἀνάλογον μὲ τὴν δύναμιν τοῦ σιδήρου ἐπὶ τοῦ ὁποίου στρέφεται ὁ τροχός, ἢ νὰ μὴν ὑπερβαίνῃ τὰς δισχιλίας λίτρας, διὰ τοῦτο νὰ κατασκευάζωνται διὰ ποσότητά τινα φορτίου πολλὰ ἄμαξαι συνεχόμεναι ἢ μία κατόπιν τῆς ἄλλης. Ἀκόμη αἱ ἀτμάμαξαι δυσκόλως δύνανται νὰ πηγαίνουν καὶ νὰ ἔρχωνται εἰς τὴν αὐτὴν ὁδὸν, διότι εἰς προσδιωρισμένα μόνον τινὰ σημεῖα δύνανται νὰ συναπαντῶνται ἀκινδύνως. Τέλος αἱ κυβερνήσεις εἶναι ἠναγκασμένοι ν' ἀγοράζωσι μὲ ἀδράς δαπάνας τὰ κτήματα τῶν ιδιωτῶν, διὰ τῶν ὁποίων μόνων δύνανται νὰ διαβῶσι καταλλήλως οἱ σιδηροὶ δρόμοι. Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἐσκέφθησαν πολλοὶ ἂν δὲν ἦτον δυνατὸν νὰ ἐφαρμοσθῶσιν αἱ ἀτμάμαξαι καὶ

εἰς τὰς συνήθεις ὁδοὺς, ὅπου ἂν καὶ δὲν ἔχωσι πτηνοῦ ταχύτητα, δύνανται ὅμως πάντοτε νὰ περιτρέχωσι μεγάλ' ἀποστήματα ἀσυγκρίτως εἰς ὀλιγώτερον ἀπὸ πᾶσαν ἄλλην ἄμαξαν καιρὸν, καὶ μὲ ὀλίγα ἐξοδα νὰ περιτρέχουν καὶ κοιλάδας καὶ ὄρη καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις.

Δύο μεγάλα προτερήματα δύνανται νὰ ἔχωσιν αἱ ἀτμάμαξαι ὑπὲρ τὰς συνήθεις ἄμαξας· πρῶτον ὅτι εἰς μέρη ὅπου δὲν ὑπάρχει εὐκολοῦς ἢ ἵπποτροφία, θέλουν διατηρεῖσθαι εὐθυνότερα ἀπ' ἐκείνας, καὶ δευτέρον ὅτι δὲν προξενοῦν τόσα ἐξοδα πρὸς ἐπισκευὴν τῶν ὁδῶν τὰς ὁποίας διαφθείρου τῶν ἵππων τὰ πέταλα. Εἰς συζητήσεις γενομένας εἰς τὰς Ἀγγλικὰς βουλὰς ἀπεδείχθη ὅτι τῆς ζημίας τὴν ὁποίαν προξενεῖ εἰς τὰς ὁδοὺς ἄμαξα διατρέχουσα δύο γεωγραφικὰ μίλλια εἰς μίαν ὥραν, τὰ τρία πέμπτα πρέρχονται ἀπὸ τοὺς πόδας τῶν ἵππων, καὶ ἐν πέμπτον μόνον ἀπὸ τοὺς τροχοῦς. Ἐξ ἐναντίας τῶν ἀτμάμαξῶν οἱ τροχοὶ, ὄντες πλατύτεροι, συντελοῦν εἰς τὸ νὰ διορθῶνουν καὶ νὰ ἐξομαλύνουν τὸν δρόμον, ἐν ᾧ ἀπὸ τὰ πέταλα σκάπτεται.

Ἴδου ποῖα θεωρία παρεκίνησαν διαφόρους μηχανικούς νὰ σκεφθῶσι πῶς νὰ ἐφαρμώσωσιν εἰς τοὺς συνήθεις δρόμους τὰς ἀτμάμαξας. Αἱ δυσκολίαι τοῦ προβλήματος τούτου ἦσαν μεγάλαι ἀναμφιβόλως, διότι ἡ ἄμαξα ἔπρεπε νὰ περιέχῃ καὶ ὕδατος καὶ καυστικῶν ὑλῶν ἀποθήκην, ὥστε ἤθελε τῇ μένει ὀλίγος τόπος διὰ τὸ λοιπὸν φορτίον, καὶ διότι ἀκόμη ὁ σφοδρὸς κλονισμὸς εἰς τὸν ὁποῖον ἡ μηχανὴ ὑπόκειται ἐπὶ τῶν ἀνίσων ὑδῶν τὴν βλάπτει, ὥστε οὐ μόνον καθιστᾷ ἀναγκαίως συνεχεστέρας ἐπισκευὰς, ἀλλ' ἀπαιτεῖ καὶ κατασκευὴν ἐντελεστέραν αὐτῆς. Ὁ Κ. Γουρνέης, μηχανικὸς Ἄγγλος, ἐδοκίμασε νὰ ὑπερνηκίση τὰ ἐμπόδια ταῦτα, καὶ μετὰ διετεῖς ἀποπείρας, κατεσκευάσε κατὰ τὰ 1829 ἀτμάμαξαν τῆς ὁποίας ἡ μηχανὴ ἦτον ἐντελῶς ἐξησφαλισμένη ἀπὸ πᾶσαν ἔκρηξιν. Ἡ ἄμαξα αὕτη διέφερον ἀπὸ τὰς συνήθεις ταχυδρομικὰς τῆς Ἀγγλίας κατὰ τὸ μῆκος καὶ ὕψος μόνον, καὶ ἐδύνατο νὰ περιλάβῃ εἴκοσιν ὁδοιπόρους μὲ τὰ σκεῦα τῶν. Ὅπισθεν τοῦ σώματος τῆς ἀμάξης ὑπῆρχε διαίρεσις περιέχουσα τὸν λέβητα καὶ τὴν ἐστίν. Εἶχεν ἕξ τροχοὺς ἀνά δύο διατεθειμένους, καὶ ὀλίγον ἐμπρὸς τῶν δύο ὀπισθίων διέθεσεν ὁ Γουρνέης δύο σιδηροῦς μοχλοὺς, οἵτινες ἐβοήθουν τὴν πρόοδον τῆς ἀμάξης, ἀντὶ τῶν ποδῶν τῶν ἵππων εἰς τραχεῖς ἀνηφόρους, ἢ εἰς ὁδοὺς ἐχιωνισμένας. Διὰ διαφορῶν ἄλλων εὐστοχωτάτων μηχανῶν κινῶντο ἢ ἐλαττοῦτο τῆς ἀμάξης αὐτῆς ἡ ταχύτης, ἢ ἐκρατεῖτο διὰ μιᾶς ἐντελῶς, ἢ μεταβάλλετο ἢ διευθύνεις τῆς, ὥστε ν' ἀποφεύγῃ τὰ

εμπίπτοντα προσκόμματα, ἢ νὰ στρέφεται εὐκόλως περὶ τὰς γωνίας. Τοιαύτη ἦτον ἡ ἀτμάμαξα ἣτις διέτρεξεν ἐφ' ἱκανὸν καιρὸν τὰς ὁδοὺς διαφόρων τῆς Ἀγγλίας κήπων, ἀλλ' ἣτις παρητήθη μέχρι τέλους διὰ τινὰς ἀτελείας περὶ τὴν κατασκευὴν τῆς.

Μετὰ δὴ δύο ἔτη ὁ αὐτὸς Γουρνέης κατασκεύασε πρότυπον ἄλλης ἀτμάμαξης, ὅχι πλέον φεροῦσης ἐπιβάτας καὶ σκευὴ, ἀλλὰ σειρούσης μόνον ἄλλην μετ' αὐτῆς συνδεδεμένην ἀμαξάν, καὶ διατρεχούσης εἰς διάστημα μιᾶς ὥρας τριῶν ὥρῶν δρόμον. Ἡ σειρούσα ἀμαξα εἶχε τέσσαρας τροχοὺς, καὶ ἐκτὸς τῆς μηχανῆς περιεῖχε καὶ ἔδραν διὰ δύο ἀνθρώπους, τὸν μηχανικὸν καὶ τὸν ὀδηγόν. Ἡ μηχανήτης ἦτον ἐκ τῶν ἰσχυρῶς πιεζομένων, ἐβάδιζε δὲ μὲ τὴν αὐτὴν ταχύτητα πάντοτε, καὶ ἐστρέφετο μὲ μεγίστην εὐκολίαν κατὰ τὰς στροφὰς τῆς ὁδοῦ. Τὸ ὕδωρ ἔπρεπε ν' ἀνανεώνεται καθ' ἡμίσειαν, οἱ δὲ λιθάνθρακες καθ' ἑκάστην ὥραν. Ὁ καπνὸς τῶν ἀνθράκων ἦτον ὀλίγος, καὶ ὁ θόρυβος τῆς ἀμάξης ὀλιγώτερος ἀπὸ τὸν θόρυβον τῶν συνήθων ταχυδρομικῶν ἀμαξῶν. Μετὰ διαφόρους τέλους βελτιώσεις, καὶ μετὰ δοκιμὰς διαφόρους διωργάνισεν ὁ Γουρνέης τακτικὴν ταχυδρομικὴν ἀτμαμαξῶν κοινωνίαν μετὰ τῆς Γλοσεττέρας καὶ τῆς Σεστενγῆμης, πόλεων τρεῖς ὥρας ἀπ' ἀλλήλων ἀπεχουσῶν. Ἡ μηχανή του διέτρεχε τὴν ἀπόστασιν ταύτην τρεῖς τῆς ἡμέρας, καὶ μετέφερεν εἰς τριῶν μηνῶν διάστημα ὑπὲρ τοὺς τρισχιλίους ὁδοιπόρους, μὲ τὸ ἥμισυ τῆς δαπάνης τῆς γινομένης διὰ τῶν συνήθων ἵππαμαξῶν. Περίστασις τις διέκοψε τὴν ταχυδρομικὴν ταύτην κοινωνίαν, ἣτις ἐκτοτε δὲν ἀνανεώθη πλέον, ἴσως μὴ δεόντως βοηθηθεῖσα.

Διάφοροι κατὰ τὸ μάλλον καὶ ἦτον ἐπιτυχεῖς δοκιμαὶ ἔγιναν ἐκτοτε, καὶ ἡ ἐπὶ συνήθων ὁδῶν κινήσις τῶν ἀτμαμαξῶν ἀπεδείχθη ὡς τοσοῦτον δυνατὴ, ὥστε ἡ ἀναφορὰ τῆς ἐπιτροπῆς τῆς βουλῆς τῆς Ἀγγλίας περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἔχει ὡς ἀκολούθως. « Αἱ νέαι ἀτμάμαξαι δύνανται νὰ διατρεξῶσιν εἰς μιᾶς ὥρας διάστημα τριῶν ὥρῶν δρόμον, μεταφέρουσαι δεκατέσσαρας ὡς τριάκοντα ὁδοιπόρους. Εἶναι ἐντελῶς ἀκίνδυνοι, καὶ ἀναβαίνοσι τοὺς δυσκολωτέρους ἀνηφόρους. Εἶναι κατὰ πάντα προτιμητέα πῶν ἵππαμαξῶν, καὶ οὐ μόνον δὲν φθείρουσιν τὰς ὁδοὺς, ἀλλὰ μάλιστα τὰς βελτιοῦν. »

Τὴν σήμερον ὑπάρχουν εἰς Ἀγγλίαν διάφοροι τοιαῦται ἀτμοκίνητοι μηχαναί, σειρούσαι ἀμάξας εἰς κοινούς δρόμους, ἡ πρώτη δὲ τῶν ἐν χρήσει, εἶναι ἐφευρέσεως τοῦ Γουρνάη.

Μία τῶν νεωτάτων ἀτμαμαξῶν, ἐφευρεθεῖσα μετὰ τὸν Ὀκτώμβριον 1833, καὶ διατρέχουσα σήμερον τὴν μετὰ τὸν Λονδίνου καὶ Βιρμιγγάμης ὁδὸν παρίσταται διὰ τοῦ ἐπισυνημμένου ἐνταῦθα λιθογραφικοῦ πίνακος. Ἐφευρετῆς αὐτῆς εἶναι ὁ μηχανικός Κ. Τσόρτσ. Ὁ μηχανισμὸς τῆς εἶναι ἀπλοῦς εὐστοχος, καὶ σχεδὸν ἐντελής. Περιλαμβάνει μέχρι πεντήκοντα ὁδοιπόρων, περιέχει ἐντὸς τῆς τὴν μηχανὴν, ἐξήκοντα ἵππων δύναμιν ἔχουσαν, καὶ δὲν ἀναπέμπει διόλου καπνόν. Ὅλη ἡ ἀμαξα μετὰ τῶν καυσίμων καὶ λοιπῶν ἐφοδίων ζυγίζει σχεδὸν τρεῖς καὶ ἕμισον τόνους ἢ 700 λίτρας. Οἱ τροχοὶ εἶναι πλατύτατοι, εἰς δὲ τὴν μηχανὴν ὑπάρχει ἐπιδειξιώτατα διατεθειμένον τὸ ἀσφαλίστήριον, ἐμποδίζον τὴν ἐκρηξιν τοῦ λέβητος. Ὀλόκληρος ἡ ἀμαξα στηρίζεται ἐπὶ ἐλατηρίων, ὥστε τὰ κινήματά τῆς εἶναι ἐλαφρά. Ἄν καὶ ἡ ἐστία καὶ ὁ λέβηθς ἐπιδέχωνται ἀκόμη τελειοποιήσιν, εἶναι ὅμως ἀναμφιδόλως ἡ ἀμαξα αὕτη μία τῶν περιεργοτάτων, οὐ μόνον διὰ τὸ σχῆμα, ἀλλὰ καὶ διότι ἔλυσεν εὐστοχώτερον ἀπὸ πάσαν ἄλλην τὸ πρόβλημα τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀτμαμαξῶν εἰς τὰς κοινὰς ὁδοὺς. (1)

ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ.

Τυροποιία εἰς Σκωτίαν.

Ὁ Δουναπικὸς τυρὸς τῆς Σκωτίας, ὀνομασθεὶς οὕτως ἀπὸ τὸν ἐφευρετὴν του, τυροπώλην εἰς τὸν Σκωτικὸν δῆμον Στεβατόρ, καὶ κατασκευαζόμενος εἰς τὰς ἐπαρχίας Ἄνρ, Ρενφρὸν, Λαναρὴ καὶ Γαλοβαί, εἶναι περιεβόητος καὶ ἐν μεγάλῃ τιμῇ. Ἡ κατασκευὴ του εἶναι ἡ ἀκόλουθος.

Ἄφ' οὗ τὸ γάλα στραγγισθῆ καὶ καθαρισθῆ, γίνεται εἰς καθαρὸν ἀγγεῖον μετὰ ταῦτα ἐμβαίνει ἡ πιτύα, καὶ σκεπάζεται τὸ ἀγγεῖον, ἕως τὸ γάλα νὰ πύξη μετὰ δέκα ἢ δώδεκα λεπτά. Πρὸς τοῦτο ὅμως ἀνάγκη νὰ προστεθῆ, καὶ μάλιστα εἰς ψυχρὸς καιροὺς, τὸ ἀναγκαῖον θερμὸν ὕδωρ.

Ἄφ' οὗ πύξη τὸ γάλα, στραγγίζεται ἐλαφρὰ ὁ ὀρός (τζίρος) ἀφ' οὗ δὲ τὸ πύγμα λάβῃ βουτύρου σύστασιν, τίθεται εἰς τάλαρον, ἢ στραγγιστήριον, καὶ κόπτεται εἰς τετράγωνα τμήματα, μήκους δύο δακτύλων. Τὰ τμήματα αὐτὰ πατοῦνται μὲ σανίδα φέρουσαν 40-50 λιτρῶν βάρους διὰ νὰ στραγγισθῆ ὅλος ὁ ὀρός, καὶ ὅταν τὸ πύγμα στερεωθῆ ἐντελῶς, στρέφεται καὶ κόπτεται ἐκ νέου διὰ νὰ χυθῆ ὅλον τὸ ὑγρὸν. Τὰ τμήματα συμμάλασσονται πάλιν ὁμοῦ, καὶ τὸ μίγμα ἀλατίζεται. Ἄφ' οὗ οὕτως ἐτοιμασθῆ, τυλίζεται εἰς λεπτὸν λινὸν ὕφασμα, καὶ ἐναποτίθεται εἰς κοφίνους, ὅπου πάλιν πιέζεται, καὶ γίνεται τυρὸς. Ἄφ' οὗ εἰς διάστημα τριῶν ὥρῶν

πιεσθῆ στερεῶς, ἀνοίγεται, τυλίσσεται εἰς ἄλλο ὕφασμα καὶ πιέζεται πάλιν. Ἡ πίεσις αὕτη ἀνανεοῦται ἀνὰ δώδεκα ὥρας, μέχρις ὅτου, ὡς τοῦτο γίνεται συνήθως μετὰ 24 ὥρας, νὰ σχηματισθῆ ἐντελῶς ὁ τυρὸς, ὅστις δὲν ἔχει τοῦ Ἀγγλικοῦ τυροῦ τὴν δρυμίτητα, οὔτε τὴν ξηρότητα τοῦ Ὀλλανδικοῦ. Καὶ ὡς πρὸς τὸ σχῆμα διαφέρει ἀκρίμως ἀπὸ αὐτοῦ, διότι εἶναι πλατὺς καὶ εἰς τὰ ἄκρα στρογγύλος, ζυγίζων συνήθως 15-20 λίτρας.

Εἰς τὴν ὄρεινὴν καὶ εὐρῶρον Ἑλλάδα ἡ κατασκευὴ τοῦ τυροῦ ἐδύνατο νὰ γίνῃ ἐπικερδεστάτου ἐμπορίου ἀντικείμενον, ἀλλὰ διὰ τοῦτο πρέπει νὰ συνηθίσουν οἱ ποιμένες ν' ἀρμέγουν τὰ ἀγελάδας. Τὸ προβάτιον γάλα δὲν ἔχει πάχος· ἰκανὸν δὲ νὰ παραζῆ τυροῦς ὁποῖοι οἱ καθιστῶντες τὸν πρῶτιστον πλοῦτον πολλῶν τῆς Εὐρώπης μερῶν. Εἰς πολλὰ μέρη τῆς Ἑλλάδος ἐπικρατεῖ ἡ πρόληψις ὅτι τὸ μοσχάριον δὲν τρέφεται ὅτιν ἡ ἀγελάδα ἀρμέγεται. Πότε θλέπων ὁ λαὸς μας τί γίνεται εἰς ὅλα τὰ περωτισμένα ἔθνη τριγύρω του θ' ἀπορρίψῃ τοιαύτας προλήψεις, ἐπιβλαβεῖς εἰς τὴν εὐτυχίαν του; Τὰ μοσχάρια γίνονται ἐκεῖ θόες πολλὰ ἀνώτεροι ἀπὸ τοὺς ἐδικοὺς μας, καὶ ὅμως αἱ ἀγελάδες ἀρμέγονται, καὶ ἀπὸ τὸ γάλα των κατασκευάζονται τυροὶ τοῦ ὁποίου· ἡμεῖς μὲ ἀδρὰ ἔξοδα ἀγοράζομεν ἀπὸ τὴν Εὐρώπην.

(1.)

ΥΓΙΕΙΝΗ.

Περὶ λουτρῶν.

Ἐπειδὴ εὐρισκόμεθα εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ χρόνου ὅτε ὅλοι σχεδὸν οἱ ἄνθρωποι ἐπιθυμοῦσι νὰ λούωνται εἰς τὴν θάλασσαν, νομίζομεν ἀρμόδιον νὰ περιγράψωμεν τὴν ἐνέργειαν τοῦ λουτροῦ τούτου.

Ὅλα τὰ τετράποδα ζῶα λούονται, ὅλα δὲ τὰ πτηνὰ νοστιμίζονται ὁμοίως νὰ βυθίζωνται εἰς τὸ ὕδωρ πολλῆς, ὡς καὶ ἐκεῖνα τὰ ὅποια δὲν διαιτῶνται εἰς τοὺς ποταμούς· ἢ εἰς τὴν θάλασσαν. Ἐπειτα λοιπὸν ὅτι ἡ φύσις αὕτη ἐπέβαλε τὴν ἀνάγκην τοῦ λουτροῦ ὡς νόμον τινὰ γενικὸν καὶ ἀπαραβάτον εἰς ὅλα τὰ γένη τῶν ζῶων, τῶν ὑπῳίων τὸ δέρμα χύνει πολλὴν ὕλην ἀπὸ τὰ ἔνδον εἰς τὰ ἔξω.

Ἄξιον μάλιστα παρατηρήσεως εἶναι ὅτι τὰ ζῶα ἐκείνους μόνους τοὺς τόπους κατοικοῦσιν εὐαρέστως, ὅσοι ποτίζονται ἀπὸ ὕδατα· ὅθεν πράττομεν βέβαια ἐναντίον τῆς φύσεως ὅταν δὲν λουώμεθα. Διὰ τοῦτο οἱ πτωχοὶ, ὅσοι ἀμελοῦσι τὴν καθαριότητα ταύτην ὑπόκεινται μάλιστα εἰς

τὰς ἀρρώστιας τοῦ δέρματος, αἱ ὁποῖαι τοὺς κατατρώγουσιν ὡς ἡ λέπρα, ἢ τοὺς μαραίνουσι μὲ τὸν καιρὸν ὡς οἱ λειψῆνες τὰ φυτὰ.

Τὸ λουτρὸν ἐνεργεῖ εἰς τὸ σύστημα τῶν αἱματοφόρων ἀγγείων, καὶ μάλιστα τοῦ δέρματος, εἰς τὸ λυμφατικὸν λεγόμενον, εἰς τὴν διαφόρησιν καὶ ἀπορρόρησιν· εἰς τὰ νεῦρα, εἰς τὴν φυσικὴν θερμότητα τοῦ σώματος, εἰς τὰ ἐντόσθια καὶ ἐν γένει εἰς ὅλα τὰ μέλη.

Τὸ λουτρὸν καθαρίζει τὸ δέρμα ἀπὸ τὰ λέπια τρόπον τινα, τὰ ὅποια τὸ σκεπάζουσιν, ἀνοίγει τοὺς πόρους, ἐπιταχύνει τὴν κυκλοφορίαν, αὐξάνει τὴν διαφόρησιν.

Τὸ λουτρὸν εἶναι βαυμάσιον ἱατρικὸν πολλῶν ἀρρώστων τοῦ σώματος· ἀλλὰ ψυχαγωγεῖ σχεδὸν καὶ τὸν νοῦν αὐτὸν, καὶ χύνει εἰς ὅλον τὸν ἄνθρωπον ἓν αἶσθημα γενικῆς εὐεξίας, τὸ ὅποιον δὲν εἶχε πρότερον.

Ἡ πεῖρα ἀποδεικνύει πᾶσαν ἡμέραν ὅτι τὸ λουτρὸν διατηρεῖ εὐκαμπτα τὰ μέρη τοῦ σώματος καὶ μάλιστα τὰ ἄρθρα, βραδύνει τὸν ἐρχομὸν τοῦ γήρους, τῆς ἐπιβούλου ταύτης ἀσθενείας, ἥτις ἀφαιρεῖ ἀπ' αὐτὰ τὴν φυσικὴν τῶν ἐλαστικότητα· ἀλλὰ συνεργεῖ πολὺ καὶ εἰς τὴν ὑγραιότητα· ὅθεν τὰ ἔθνη τὰ ὅποια λούονται συχνῆς διακρίνονται ἀπὸ τὰ ἄλλα κατὰ τὴν κομψότητα τῶν ἐξωτερικῶν σχημάτων καὶ κατὰ τὴν ζωηρότητα τοῦ χρώματος.

Διὰ τοῦτο οἱ ἀρχαῖοι ἡμῶν πρόγονοι εἶχον περὶ πολλοῦ τὴν χρῆσιν τῶν λουτρῶν, καὶ εἰς τὴν Ῥώμην τὰ βαλανεῖα καταστάθησαν λαμπραὶ οἰκοδομαὶ, καθὼς εἰς τὰς μεγάλας πόλεις τοῦ Ὀθωμανικοῦ κράτους.

Τὰ λουτρά διαιροῦνται εἰς κατάψυχρα ἀπὸ 1 ὡς 10 τοῦ Ῥεωμετρικοῦ θερμομέτρου, εἰς ψυχρὰ ἀπὸ 10 ὡς 15· εἰς δροσερὰ ἀπὸ 15 ὡς 20· εἰς χλιαρὰ ἢ εὐκρατὰ ἀπὸ 20 ὡς 25· εἰς θερμὰ ἀπὸ 25 ὡς 30, καὶ εἰς ζετὰ ἀπὸ 30 ὡς 35 κτλ.

Ὅταν ἐμβαίνωμεν εἰς τὸ κατάψυχρον λουτρὸν αἰσθανόμεθα ῥίγος γενικὸν, μὲ ἄρθρον τῶν ὀδοντίων καὶ σπασμὸν τῶν τενόντων· τὸ δέρμα συστέλλεται, λευκαίνεται πρῶτον καὶ ἔπειτα κοκκινίζει· αἱ τρίχες ἀνορθοῦνται, ἡ ἀναπνοὴ γίνεται συχνοτέρα καὶ δύσκολος, ἡ δὲ κυκλοφορία βιαιοτέρα καὶ διαλείπουσα καὶ τὰ οὔρα τρέχουσιν ἄφθονα· κατ' ὀλίγον δὲ ὁ σφυγμὸς μικρύνεται, ἡ ἀναπνοὴ ἀδυνατεῖ, τὰ χεῖλη χλωμαίνονται καὶ ὁ θάνατος δὲν ἀργοπορεῖ νὰ ἔλθῃ ἂν διαρκέσῃ πολὺ τὸ τοιοῦτον λουτρὸν.

Ὅταν ἐκβῆ τις ἀπ' αὐτὸ τὰ μέλη φαίνονται μικρότερα, τότε ἔρχεται ἡ θερμότης, ἡ καρδία κτυπᾷ βιαίως, τὸ ἐπιγάστριον πονεῖ, καὶ ἡ τοιαύτη

κατάστασις διαλύεται μετὰ 24 ὥρας ἢ παρατείνεται πλειότερον.

Αφίνοντες εἰς τοὺς ἰατροὺς νὰ διορίσωσι κατὰ τὰς ἰδιαιτέρας περιστάσεις, τὰς ὁποίας αὐτοὶ γνωρίζουσι τὸ εἰρημένον λουτρὸν, περιγράφομεν ἀποτελέσματα τοῦ ψυχροῦ, τὸ ὁποῖον εἶναι συνειθισμένον.

Αὐτὸ προξενεῖ ἀνάλογα σχεδὸν συμπτώματα ἐφ' ὅσον εὐρισκόμεθα εἰς τὸ ὕδωρ, ἀλλὰ μετριώτερα· ὅθεν ἀρχίζομεν μετ' ὀλίγον νὰ λαμβάνωμεν εὐχαρίστησιν· αἰσθανόμεθα ἀσυνείθιστόν τινα τόνον καὶ εὐκινήσιαν, ἀναπνέομεν ἐλεύθερα καὶ ἡ ὄρεξις ἔρχεται κατόπιν πολὺ σφοδρά.

Τὸ λουτρὸν τοῦτο ἐνδυναμώνει λοιπὸν τὸν ἄνθρωπον, κατασταίνει στερεώτερα τὰ μέλη, αὐξάνει τὴν χωνευτικὴν δύναμιν.

Πρὶν ἐμβῶμεν εἰς τὸ λουτρὸν τοῦτο εἶναι καλὸν νὰ περιπατήσωμεν ὀλίγον, ἕως οὗ ἡ κίνησις θερμάνῃ μόνον μετρίως τὸ σῶμα χωρὶς ὅμως ἰδρωτᾶ.

Συμφέρει δὲ νὰ βρέχωμεν τὴν κεφαλὴν ἐμβαίνοντες διὰ νὰ μὴ ἀναβῇ τὸ αἷμα εἰς τὸν ἐγκέφαλον· γενικῶς δὲ εἶναι καλὸν νὰ ἐκβαίνωμεν ὅταν αἰσθανθῶμεν τὸ δεύτερον ρίγος· τότε πρέπει νὰ σφογγίζομεθα εὐθὺς, καὶ νὰ κινηθῶμεν ὀλίγον, διὰ νὰ εὐκολύνωμεν τὴν ἀντενέργειαν τῆς θερμότητος, ἡ ὑποία συνεκεντρώθη εἰς τὰ ἐνδότερα μέρη τοῦ σώματος· Ἄλλ' ἄς ἐνθυμώμεθα πάντοτε νὰ μὴ λουσθῶμεν ποτὲ ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ χωνυσις, δηλ. πρέπει νὰ ἀφίνωμεν νὰ περάσωσι τέσσαρες τοὐλάχιστον ὧραι, ἀφ' οὗ φάγωμεν καὶ νὰ προκρίνωμεν τὸ πρῶτ' ἀπὸ τὸ ἑσπέρας. (3)

(Ἀκολουθεῖ.)

Π Θ Ι Κ Η.

Περὶ χρήσεως χρόνου.

Ὁ χρόνος εἶναι πολύτιμος, ἡ δὲ ζωὴ βραχεῖα· ὅθεν δὲν πρέπει νὰ χάσωμεν οὔτε στιγμὴν· ὁ φρόνιμος ἄνθρωπος γνωρίζει πῶς νὰ οικονομῇ τὸν καιρὸν καὶ διὰ τὰ συμφέροντα καὶ διὰ τὰς ἀπολαύσεις του· ποτὲ δὲν μένει ἀργὸς, ἐπειδὴ γνωρίζει τὴν παρομίαν ὅτι ἡ ἀργία εἶναι μήτηρ ὄλων τῶν ἐλαττωμάτων. Ὁ Κάτων περίφημος καὶ κατὰ τὴν ἀρετὴν καὶ κατὰ τὴν φρόνησιν συνειθίζε νὰ λέγῃ ὅτι διὰ τρία πράγματα μάλιστα μετενόησεν εἰς ὅλον τὸ σῶμα τῆς ζωῆς του· τὸ πρῶτον ὅτι ἐμπιστεύθη μουσικὸν εἰς τὴν γυναῖκά του, τὸ δεύτερον ὅτι ἐταξίδευσεν διὰ θαλάσσης, ἐν ᾧ ἦτον εὐκολὸν διὰ ξηρᾶς, καὶ τὸ τρίτον ὅτι πέρασεν μίαν ἡμέραν χωρὶς καμμίαν πρᾶξιν.

Συνήθως δὲν γνωρίζομεν νὰ μεταχειρισθῶμεν τὸν καιρὸν πρὸς ὠφέλειαν ἕως ὅτου μᾶς μείνῃ πολλὰ ὀλίγος πλέον εἰς χρῆσιν· ἀλλ' ἂν περὶ τὰς ἀρχὰς ἤδη τῆς ζωῆς ἐμανθάνομεν νὰ τὸν ἐκτιμῶμεν καὶ νὰ βάλλωμεν πᾶσαν σιγμὴν τρόπον τινὰ εἰς τὸν τόκον, δὲν δυνάμεθα νὰ φαντασθῶμεν πόσον θησαυρὸν γνώσεων καὶ ἀπολαύσεων ἐνταυτῷ ἠθέλομεν ἀποταμιεύει ἀνεπαίσθητως. Βλέπω περίλυπος εἰς τὰ ὀπισθεν τὴν πολλὴν ποσότητα τοῦ καιροῦ, τὴν ὁποίαν ἐπὶ τῆς νεότητός μου καταδαπάνησα ἀργῶς καὶ ἀσώτως χωρὶς ἠθικὴν βελτίωσιν, οὔτε ἡδονὴν.

Ἡ παρούσα στιγμή εἶναι ἡ μόνη περὶ τῆς ὁποίας εἴμεθα ἀσφαλεῖς· ὅθεν αὐτὴ μάλιστα εἶναι πολύτιμος· ἀλλ' αἱ στιγμαὶ τῆς νεότητος εἶναι ἔτι πολυτιμότεραι· ἐπειδὴ ἡ ὑπόληψις, ἡ ἀξία, ἡ εὐτυχία, καὶ ἡ ἀπόλαυσις ὅλου τοῦ μέλλοντος κρέμανται ἀπὸ τὴν χρῆσιν τοῦ ἐνεστώτος.

Ἐπιθυμῶ νὰ πράττης πάντοτε τι καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, καὶ νὰ μὴ ἀμελήσῃς τὸ ἥμισυ ἢ τὸ τέταρτον τῆς ὥρας, τὰ ὁποῖα εἰς τὸ τέλος τοῦ χρόνου ἀποτελοῦσι τόσῳ μεγάλῃν ποσότητα. Π. χ. ὑπάρχουσι πᾶσαν ἡμέραν μικρά τινα διαστήματα μεταξὺ τῆς σπουδῆς καὶ τῆς εὐθυμίας· ἀντὶ τότε νὰ μένης ἀργὸς λάβε εἰς τὰς χεῖράς σου ἐν βιβλίον· δεδύσθω καὶ ἀδιάφορον, ἐπειδὴ πάντοτε εἶναι προτιμότερον παρὰ τὴν ἀργίαν. Γνωρίζω τινὰ φρόνιμον ἄνθρωπον, ὅστις συνειθίζε νὰ λέγῃ « φροντίζε περὶ τοῦ λεπτοῦ », ἐπειδὴ ἡ δρχμὴ φροντίζει περὶ ἑαυτῆς». Σὲ συμβουλεύω λοιπὸν καὶ ἐγὼ νὰ φροντίζης περὶ τῶν στιγμῶν, ἐπειδὴ αἱ ὧραι φροντίζουσι περὶ ἑαυτῶν. Εἶμαι βέβαιος ὅτι πολλοὶ στεροῦνται δύο καὶ τρεῖς ὧρας τὴν ἡμέραν μὴ φροντίζοντες περὶ τῶν στιγμῶν, ἀλλὰ σὺ μὴ νομίσης ποτὲ κἀνὲν μῦθον καιροῦ τόσῳ βραχὺ, ὥστε νὰ μὴ δύνασαι νὰ πράξῃς τίποτε ὠφέλιμον. (2)

(Σέξτερφιλδ.)

Δ Ι Α Φ Ο Ρ Α.

Περὶ τῆς θήρας παρὰ τοῖς ἀρχαίοις.

Ἐπὶ τῶν Ῥωμαϊκῶν χρόνων ἐγένετο μεγάλη ἄγρα θηρίων. Ὁ Αὐτοκράτωρ Πρόβος εἶχε διὰ μιᾶς 1000 στροθοκαμήλους, 1000 ἐλάφους, 1000 κάπρους, 1000 Δορκάδας καὶ 1000 κριοῦς. Εἰς ἄλλο δημόσιον θέατρον παρέστησαν 200 λέοντες, 100 λέαινας, 100 λεοπαρδάλεις, καὶ 300 ἄρκτοι.

Πρὸ τοῦ Πρόβου ὁ Κόμοδος εἶχε συνάξει μέγαν ἀριθμὸν θηρίων εἰς τὸ

ἀμφιθέατρον, ιστάμενος δὲ ὁ ἴδιος ἐπὶ ὑψώματος, ἐτόξευσεν 100 λέοντας καὶ πολλὰ ἄλλα ζῶα, χωρὶς ποτὲν ἄμαρτήση κανέν του βέλους. Πολλοὺς Ῥινόκερωσ, ἐλέφντας καὶ κμηλοπαρδάλεις ἐφόνευσε τότε ὁ « Ῥωμαῖος οἷτος Ῥρακλῆς, » καὶ στρουθουκμηλῶν διαβαινόντων μ' ἀστραπῆς ἐμ- πρὸς του ταχύτητα ἀπέκοπτε τὰ κεφαλὰς μὲ θέλη δρεπανειδοῦς αἰχμῆς.

Περίεργον εἶδος θήρα; προσέφερον πολλάκις οἱ πλούσιοι εἰς τὰ συμπό- σιά των ἔφερον ἐπὶ τῆς τριπέζης; ὀλίκληρον δορκάδα ψητήν, καὶ ὡς τὴν ἔτευμον, ἀπὸ τὴν κοιλίαν τῆς ἐπέτα πλήθος πτηνῶν εἰς τὴν αἰθουσαν, καὶ οἱ ἐστιώμενοι ἔτρεγον κατόπιν των καὶ τὰ συνελάμβανον. (1.)

Γράφουρ ἐκ Ῥώμης.

Δόκτωρ τις Λεβέσκης κλούμενος ἐξ Ἀθηνῶν λέγει ὅτι ἐφηῦρε τὸν τρό- πον τοῦ ν' ἀντικαταστήσῃ τὴν δύναμιν τοῦ ἀτμοῦ διὰ συντελιμμένου ἀέ- ρος. Ἐσχάτως κατεσκευάσθη πλοῖον μὲ τροχοὺς κατὰ τὴν ἐφεύρεσίν του, καὶ ἐρρίφθη εἰς τὸν Τίβεριν, μέλλει δὲ νὰ πλεύσῃ κατ' αὐτὰς τὸν πρῶτον πλοῦν τῆς δοκιμασίας του, τῆς ὁποίας θέλομεν γνωστοποιήσῃ το ἀποτελέ- σμα.

(Ἐκ τῆς Γεν. ἐφημερ. τῆς Αὐγούστης.)

(Ἄν ἡ εἰδησις αὕτη ἔχεται ἐντελῶς ἀληθείας, περίεργον θέλει εἶσθαι τῶ ὄντι νὰ χρεωστῇ ἡ Εὐρώπη εἰς Ἕλληνα μίαν τῶν σπουδαιοτάτων ἐφευρέσε- ων διὰ τὴν ἀτμοπλοῖαν, καὶ ἐν γένει διὰ τὴν βιομηχανίαν.) (1.)

ΕΚ ΤΗΣ ΒΑΣΙΔΙΚΗΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΑΣ.

